

РЕШЕНИЕ

№ 1598

гр. София, 21.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-18, в публично заседание на двадесет и осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Елена Св. Шипковенска

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Елена Св. Шипковенска Търговско дело № 20231100901318 по описа за 2023 година

Производството по делото е образувано по предявен от Прокуратурата на Република България, чрез Софийска градска прокуратура против „А.Х.“ ЕООД, ЕИК ***** иск с правно основание чл. 155, т. 3, вр. чл. 154, ал. 1, т. 5 ТЗ за прекратяване на ответното дружество.

В исковата молба се твърди, че управителят на ответното дружество З.П. Р. е починал на 19.03.2022 г., поради което дружеството е без управител за период, по- дълъг от три месеца, след настъпилата смърт на управляващия и представляващ. Според приложена справка в Търговския регистър не са извършвани вписвания на нови обстоятелства и промени по отношение на управителното тяло на дружеството, като подобни вписвания не са осъществени и във връзка с настъпилата смърт на управителя на 19.03.2022 г. При това положение се сочи, че са налице предпоставките за прекратяване на търговското дружество по съдебен ред по иск на прокурора.

Ответникът, чрез назначения от съда особен представител адв. Д. С. С., е подал отговор на исковата молба, с който оспорва иска. Счита, че не може да се установи, че наследника на З.П. Р. знае за търговската дейност на наследодателя и за възможността да продължи търговската дейност на дружеството. Не били налице доказателства дали наследникът е приел

наследството, поради което съдът следвало да определи срок, в който наследника Я. Р. да заяви дали приема наследството на наследодателя си З. Р., както и да му укаже за възможността да продължи търговската дейност на ответното дружество. От проверка в информационните масиви на НАП, установимо от представеното към исковата молба уведомление на ТД на НАП София било видно, че дружеството извършва сделки след смъртта на управителя, има магазин в гр. София и регистрирано фискално касово устройство. В случая се касаело за действащо търговско дружество, осъществяващо търговска дейност и осигуряващо заетост на три лица. В този смисъл искането на Прокуратурата отговаряло на буквата на закона, но не и на духа на закона, който цели осигуряване на търговския оборот и трудовата заетост на гражданите. По изложените съображения счита предявения иск за неоснователен, поради което моли иска да бъде отхвърлен.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, ведно с доводите и становищата на страните, по реда на чл. 235, ал. 2, вр. чл. 12 ГПК, приема за установено следното от фактическа страна:

По делото е представено от ищеца и прието като доказателство по делото уведомление на ТД на НАП София изх. № 11-00-879/05.06.2023 г. до Софийска градска прокуратура, видно от което е извършена проверка за установяване на факти и обстоятелства на ответното дружество, в резултат на които СГП е уведомена за наличие на предпоставките по чл. 155, т. 3, вр. чл. 157, ал. 1 ТЗ за прекратяване на „А.Х.“ ЕООД, ЕИК *****, по искане на прокурора и назначаване на ликвидатор по смисъла на чл. 156 ТЗ.

По делото е представена от ищеца и приета като доказателство справка от НБД „Население“, както и служебно изискано от съда удостоверение за наследници, изх. № 1922/24.07.2023 г. изд. от Столична община, от които се установява, че З.П. Р. е починал на 19.03.2022 г. и е оставил за наследник по закон Я. З. Р. – син.

С разпореждане № 5329/01.08.2023 г. съдът е дал указания наследника по закон на починалия управител- Я. З. Р. в едноседмичен срок от получаване на съобщението да посочи изрично с писмена молба по делото дали желае да продължи търговската дейност на дружеството, чийто едноличен собственик е бил наследодателя му и да предприеме съответните мерки за горното. От

наследника по закон е постъпило на 12.09.2023 г. становище, в което заявява, че не желае да продължи дейността на търговското дружество.

При служебно извършената справка в Търговския регистър се установява, че ответното дружество „А.Х.“ ЕООД е с управител и едноличен собственик на капитала З.П. Р., които обстоятелства не са променени до приключване на съдебното дирене в производството и до постановяване на настоящия съдебен акт.

Останалите доказателства съдът намира за неотнормими към предмета на спора.

При така приетата за установена фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Производството по делото е образувано по предявен иск с правно основание чл. 155, т. 3, вр. чл. 154, ал. 1, т. 5 ТЗ.

Съгласно чл. 155, т. 3 ТЗ по решение на окръжния съд по седалището на дружеството, последното може да бъде прекратено по иск на прокурора, когато в продължение на три месеца дружеството няма вписан управител.

С оглед защита на обществения интерес законодателят е предвидил изчерпателно случаите, при които прокурорът е легитимиран да предяви иск пред гражданския съд. В такива случаи искът се предявява от прокурора от името на държавата и засяга правната сфера на носителя на правото. Такъв е именно искът с правна квалификация чл. 155, т. 3 ТЗ за прекратяване на търговско дружество, когато в продължение на три месеца дружеството няма вписан управител.

В т. 1 от Тълкувателно решение 1/31.05.2023 г. по тълк. д. № 1/2020 г. на ОСТК на ВКС е прието, че еднолично дружество с ограничена отговорност, каквото е ответното дружество, се прекратява по реда на чл. 155, т. 3 ТЗ, вр. чл. 154, ал. 1, т. 5 ТЗ при смърт на едноличния собственик на капитала, който е и управител на едноличното дружество с ограничена отговорност, и при бездействие на наследниците му по смисъла на чл. 157, ал. 1, предл. последно от ТЗ. В мотивите на горесцитираното тълкувателно решение е прието, че съгласно чл. 157, ал. 1 ТЗ дружеството с ограничена отговорност, в което капиталът се притежава от едно физическо лице, се прекратява със смъртта му, ако не е предвидено друго или наследниците не

вземат решение за продължаване на дейността. Нормата на [чл. 157, ал. 1 ТЗ](#) следва да се тълкува във връзка с правните норми относно ликвидацията на дружеството и отразяването на настъпването ѝ в Търговския регистър. При настъпила смърт и липса на изявление за продължаване на дейността е налице състояние на висиящност и очакване, което е пречка да настъпи прекратяване на дружеството. От смъртта на собственика на капитала до волеизявлението на наследниците да продължат дейността, дружеството не може да се счита за прекратено. Това разрешение кореспондира и с разпоредбата на [чл. 157, ал. 2 ТЗ](#), че когато капиталът на дружеството е на едно юридическо лице, с прекратяването му трябва да се прекрати и дружеството, т. е. не е налице автоматично прекратяване. След като липсва прекратяване екс леге /по силата на закона/, когато собственикът на капитала е едновременно и управител на дружеството, то трябва да се приеме, че на основание [чл. 155, т. 3](#), вр. [чл. 154, ал. 1, т. 5 ТЗ](#), прекратяването се извършва с решение на съда, по иск на прокурора. Нормата на [чл. 155, т. 3 ТЗ](#) е приложима и в случаите на смърт на управител на ЕООД, която е идентична с липсата на вписан в търговския регистър управител повече от три месеца, посочено изрично в [чл. 155, т. 3 ТЗ](#).

Предвид тълкуването на [чл. 155, т. 3 ТЗ](#) в задължителното тълкувателно решение, съдът приема, че предявеният иск за принудително прекратяване на ответното дружество се явява допустим. В случая повече от три месеца след смъртта на управителя и едноличен собственик на капитала, наследниците не са поискали продължаване на дейността, нито са предприели действия за поемане на дяловете и назначаване на управител. В Търговския регистър по партидата на ответното дружество не е вписано прекратяване на дружеството и откриване на производство по ликвидация. Следователно при твърдение за настъпила смърт на едноличния собственик на капитала и управител на еднолично дружество с ограничена отговорност и при липса на данни лицата, които имат правен интерес от това, да са поискали продължаване на дейността му, прокурорът е активно легитимирано от закона лице да предяви иск по [чл. 155, т. 3 ТЗ](#).

В разглеждания случай СГС приема, че са налице предпоставките на фактическия състав за прекратяване на дейността на ответното дружество по предявения от Прокуратурата иск с правно основание [чл. 155, т. 3 ТЗ](#). Установява се от събраните по делото доказателства, че след смъртта на З.П. Р. – управител на ответното дружество, на 19.03.2022 г., последното няма

вписан управител в продължение на над една година, т.е. над изискуемия от закона период от повече от три месеца. Несъмнено е, че както към датата на депозиране на исковата молба – 14.07.2023 г., така и към момента на даване ход на устните състезания пред настоящата инстанция – 28.11.2023 г., дружеството продължава да няма вписан управител, т. е. за период много над три месеца.

Причините, поради които дружеството е без управител /дали същото има волеобразуващ орган, който бездейства, или няма такъв/ са без значение за основанието на иска. Производството за прекратяване на дружеството по съдебен ред не застрашава упражняването на правата на наследниците, които искат да продължат дейността на дружеството по смисъла на [чл. 157, ал. 1 ТЗ](#). На първо място, искът по [чл. 155, т. 3 ТЗ](#) подлежи на отхвърляне, ако до приключване на устните състезания пред инстанциите по същество наследниците конституират органи на дружеството и впишат нов управител. В случая наследника по закон Я. З. Р. е бил уведомен за възможността да продължи дейността на дружеството, като до приключване на съдебното дирене пред настоящата инстанция е заявил изрично, че не желае да стори това. В този смисъл се явява неоснователно възражението на ответника, че съдът е длъжен да установи дали е прието наследството, респ. дали има отказ от него, и да определи срок, в който наследника по закон да заяви дали приема наследството, тъй като самият наследник следва да поиска продължаването на дейността на ЕООД. В качеството си на наследник на дружествените дялове в ЕООД, той трябва да вземе решение за продължаване на дейността на дружеството, да приеме нов учредителен акт с отразените промени в него и заедно с други изискващи се по закон документи да заяви промените за вписване в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. На следващо място, следва да се посочи, че наследника може да се ползва и от изрично предвидената в закона възможност за продължаване на дейността на вече прекратеното дружество в производството по ликвидация, съгласно правилото на [чл. 274, ал. 1, изр. последно ТЗ](#). /в този смисъл мотивите на т. 1 от горесцитираното тълкувателно решение/.

Неоснователно се явява възражението на особения представител за отхвърляне на иска поради това, че ликвидацията на дружеството

противоречи на духа на закона, който цели осигуряване на търговския оборот и трудовата заетост на гражданите. След смъртта на едноличния собственик на капитала, продължава да съществува търговското предприятие на ЕООД като съвкупност от права, задължения и фактически отношения. Дружеството обаче е останало без управление, без възможността да взема решения, тъй като дружествените органи, които дружеството е длъжно да поддържа по силата на [чл. 135 ТЗ](#), вр. [чл. 155, т. 3 ТЗ](#), са лишени от субектния си състав. Със смъртта на едноличния собственик на капитала търговското дружество остава без управление, без възможност да взема решения, да изразява и да приема волеизявления, въпреки, че търговското предприятие продължава да съществува. При това положение при бездействие на наследниците за продължаване на дейността, следва да се даде превес на обществения интерес и неговата защита, които несъмнено се отразяват в принципите на публичност и вярност, на които се основава търговския регистър, чрез заявяване за вписване на прекратяването на ответното дружество.

По изложените съображения съдът намира, че предявеният конститутивен иск е основателен, поради което следва да бъде уважен.

С оглед изхода на спора, ответникът „А.Х.“ ЕООД следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Софийски градски съд разноски по делото в размер на 580,00 лева, от които 80,00 лв. – държавна такса съгласно чл. 3 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК и 500,00 лв. – възнаграждение на особения представител на ответника по делото, съгласно определение №2574 от 01.08.2023 г., както и в случай на служебно издаване на изпълнителен лист държавна такса в размер на 5 лева съгласно чл. 11 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

Водим от горното Софийският градски съд

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА на основание чл. 155, т. 3, вр. чл. 154, ал. 1, т. 5 ТЗ „А.Х.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Красно село, ул. „*****“ № 74.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК „А.Х.“ ЕООД, ЕИК *****,

със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Лозенец, ж.к. „Витоша“, бул. „*****“ *****, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Софийски градски съд разноси по делото в размер на **580,00 лева** /петстотин и осемдесет лева/, от които 80,00 лв. – държавна такса и 500,00 лв. – възнаграждение на особения представител на ответника по делото, и в случай на служебно издаване на изпълнителен лист държавна такса в размер на **5 лева** /пет лева/.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд – София в двуседмичен срок от връчването му на страните.

След влизане в сила на решението, препис от решението да се изпрати на Агенцията по вписванията – Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел за вписването му по партидата на дружеството и провеждане на процедура по ликвидация.

Съдия при Софийски градски съд: _____